

ЦЪРКОВЕНЪ ВЪСТНИКЪ

125. Бу.

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

БЕЛ. ПИ ПРИТУРКИ: „Духовна култура“, списание за религия, изкуство и наука, и „Книжици за деца“.

АБОНАМЕНТЪ: I За България: 1) За учители и ученици: за година 100 лева, платими на два пжти (абонаментът е само годишен); 2) За всички останали абонати (църковни учреждения, свещеници, частни лица и пр.): за година 120 лева (платими на два пжти); за 6 месеца 70 лева (платими на един пжт); за 3 месеца 40 лева (сжщо); II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплата): 350 лева (за Турция 3 турски лири, а за Америка 2 долари). Всичко, което се отнася до „Църковенъ Вестникъ“ и притурките, да се

адресира до Редакцията (Синодална Палата); непомѣстени ръкописи за седмичното издание не се повръщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Администрацията. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитѣ страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалнитѣ обявления на църковнитѣ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агентитѣ; последнитѣ получаватъ 30% отстъпка.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Нищо не се предприема противъ рушителитѣ. — Хр. П-въ.
2. Опомнете се! — Н.
3. Между народа. — Д.
4. На единъ комунистически критикъ. — Б. п. Стоименовъ.
5. Другитѣ сж виновни.
6. Официаленъ отдѣлъ.
7. Бележки и отзиви.
8. Седмиченъ прегледъ на събитията.
9. Въпроси и отговори.
10. Книги.
11. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
12. Вести изъ науката и живота.
13. Обявления.

Нищо не се предприема противъ рушителитѣ.

Читателитѣ ни сж прочели въ „Църк. в.“, какви мѣрки е взело и взима днешното германско правителство противъ рушителитѣ на Германия. То не се задоволи само да обяви социалиститѣ и комуниститѣ вѣнъ отъ закона, като разтури организациитѣ имъ и отне тѣхнитѣ имоти, а отиде подалече: взе мѣрки, щото и въ бждеще да не се появяватъ въ германската република никакви социалисти и комунисти, като унищожи всичко онова, което ражда и кърми тия лѣви течения. За постигане тая именно цель щурмови правителствени отряди, по предварително изработенъ списъкъ, иззеха отъ публичнитѣ библиотеки и изгориха на клада съчиненията на: Максъ Адлеръ, Августъ Бебелъ, Едуардъ Бернщайнъ, Кауцки, Ласалъ, Ленинъ, Карлъ Марксъ, Ото Бауеръ и много други автори съ лѣви идеи.

Но и съ това не се задоволи Хитлеровото правителство. То знае, че държавата разрушаватъ не само социалисти и комунисти, които открито ратуватъ противъ днешния строй, а и доста други, много по-опасни, врагове, които прикрито подра-

вятъ нейнитѣ основи. А това сж всички ония, които действуватъ противъ религия, църква и моралъ, които съ своята порнография съятъ развратъ, покварятъ чиститѣ нрави и, проповѣдвайки свободна любовъ, отъ основа разрушаватъ семейството. Затова германското правителство е прибрало и тѣхнитѣ съчинения и ги е унищожило. Прибрало е то и унищожило съчиненията даже на такива автори, които до сега се смѣтаха за велики нѣмски поети и писатели. Така, въ началото на миналия месецъ май, въ единъ и сжщи день, съ единъ и сжщъ тържественъ церемониалъ, на площадитѣ предъ 24-тѣхъ германски университети и всички други висши учебни заведения, въ присѣствие на студентитѣ и професоритѣ, сж били изгорени повечето отъ съчиненията на прославилия се съ остроумие въ първата половина на 19 то столѣтие белезитѣ нѣмски поетъ Хенрихъ Хайне. И навсѣкжде, при предаване на аутода, е съчиненията на тоя великъ до сега поетъ, е била произнесена мотивирана речъ, въ която ясно се посочвало, за какво той е развѣнчанъ, а именно, че е развѣнчалъ затова, защото въ поезията си осмива у хората вѣрата имъ въ Бога и тѣхната семейна нравствена чистота, като съ това внася разтление въ нѣмското семейство, което е основа на германската държава.

Германското правителство въ сжщото време е предвидѣло строги санкции и за всички днешни нѣмски поети, писатели, публицисти и вестникари, за всички театри и кинотеатри, които по единъ или другъ начинъ разврашаватъ влияятъ на обществото. Патриотичниятъ нѣмски народъ въ своята цѣлкупностъ безрезервно подкрепя своето днешно правителство въ всичко, което то предприема за моралното прочистване и за здравяване на нацията, за засилването и величието на Германия.

Така се пази Германия — велика и културна 70-милионна държава — отъ пристѣпитѣ на разнитѣ разрушителни елементи. А малка България, кждето рушителитѣ сж по-многобройни и по-дрѣзки, нищо не е направила въ това отношение, като не се смѣта изключването на работническитѣ депутати отъ Народното събрание, понеже съ туй изключване се преследваше не толкова идеята на крайнитѣ елементи у насъ, колкото тѣхната партия, която, съ махването си отъ Парламента, даде облаги на нѣкои отъ управляващитѣ партии. Нищо, обаче, не е

сторено за спиране разрушителната дейност, която тия елементи развиват срѣдъ народа. Комунистите навсѣкжде свободно, устно и чрезъ книги, вършатъ своята работа. Никой не спира издаването и разпространението на тѣхнитѣ нѣколко десетки вестници и списания и на толкова брошури и книги съ най-вредно съдържание.

У насъ нищо не се прави и противъ писатели, които съчиняватъ срамни „декамерончета“, противъ публицисти и вестникари, които съ своитѣ порнографни писаници сѣятъ нравствена поквара и ужасно развращаватъ младежъ, семейство и общество. Богатъ е съ красиви и възвишени сюжети нашиятъ семеенъ и народенъ битъ. Девствена чистота лѣха отъ нашитѣ нрави въ по-голѣмата частъ отъ народа. Цѣломждрие характеризира и краси нашитѣ радости и веселби, пѣсни и хора. Всичко у нашия народъ е измѣрено и издържано — прилично, благородно, чисто, идеално, привлѣкително. И нѣма нищо по приятно отъ това — да четешъ поетически творения, въ които е отразенъ въ всичката своя чистота българскиятъ народенъ битъ. Въпрѣки това, мнозина наши книжовници и вестникари предпочитатъ чуждото и отдавна се надпреварятъ кой да даде изъ чуждитѣ литератури по-пикантни повести и разкази съ безнравствено съдържание. А отъ тия повести вѣе само тление и сирадъ. Идеалъ на авторитѣ имъ сж сладострастието и всички други видове плътски удоволствия. Съ безсраменъ цинизъмъ се възпѣва въ тѣхъ свободната любовъ и съпружеската измѣна, като се представятъ тѣ за нѣщо много естествено, невинно. Такива именно нечисти повести главно четатъ днесъ у насъ и млади и стари, четатъ и се развращаватъ. А още преди петдесетъ години скромни наши поети ясно виждаха откъде дохожда у насъ нравствената развала, виждаха и предупреждаваха, като пишеха: „Друговѣрецъ, другоземецъ, френецъ ли си или нѣмецъ, не закачай нрави наши съ клети, луди моди ваши“. Ала и тогава, и по-късно, пъкъ и днесъ никой не обърна и не обърща внимание на подобни тревожни викове и предупреждения, никой не иска да разбере, че суетното, гнилото и тлетворното, което безогледно и лакомо заимствуваме отъ чужбина, съвсемъ уврежда хубавитѣ ни нрави, трови души тѣ ни, разваля нашитѣ семейства, руши държавата ни.

Никой у насъ не иска да види, че днесъ повече отъ кинотеатритѣ, като представятъ долното и гнилото въ живота на декласиранитѣ и развалени хора въ Европа, явно сѣятъ развратъ. Така, миналата недѣля едно отъ столичнитѣ кина обяви, че презъ тая седмица ще прожектира нѣмския филмъ „Виновна ли е жената?“ За да подразни, обаче, по-силно любопитството и страститѣ у хората и чрезъ туй да привлече повече зрители, управлението на туй кино публикува въ вестницитѣ и рекламата, въ която заглавието на филма „Виновна ли е жената?“ измѣни на „Виновна ли е жената за изневѣрбата на мъжа?“ — като поясни туй разширено заглавие съ следнитѣ цинични коментари: „За нещастие, природата така е създала мъжетѣ, че тѣ не могатъ да се задоволятъ съ една жена. Мъжетѣ искатъ промѣна. Ако днесъ нѣкоя детеня имъ хареса, може би, утре тѣ ще блѣнватъ за нѣкоя русокока хубавица, другия денъ — за интелектуална жена, а следъ седмица може би — за малко момиче съ голѣми очи. Отговорна ли е же-

ната за това?“ Рекламата завършва съ съобщение, че разрешение на тоя въпросъ се е давало въ филма „Виновна ли е жената?“

И спекулативната целъ, за постигане на която стопанитѣ на киното не се спиратъ предъ нищо, е реализирана. Презъ всички дни салонътъ на киното не е могълъ да побере раздражената и обезумѣла публика, предимно отъ жени и момичета, които съ нетърпение чакали да видятъ пикантния филмъ. А тоя нѣмски филмъ, вѣроятно забраненъ вече въ самата Германия, е една вакханалия, която човѣкъ не може да гледа безъ погнуса. Той трови души тѣ на непокваренитѣ и насажда у тѣхъ развратъ. При всичката си пикантностъ, обаче, той съ нищо не подкрепя вѣжделението и твърдението на прелюбодейцитѣ, че тѣ по природа не могли да се задоволяватъ съ една жена. И колко още такива филми се прожектиратъ въ нашитѣ кинотеатри, и, уви, съ разрешението на самата върховна училищна власть и предъ (читѣ на всички рушатъ онова, което други фактори съграждатъ презъ дълги години — съ преголѣми трудове и жертви! И при все това, ние всички не преставаме да се чудимъ — отде е голѣмата развала и раздоритѣ въ семействата, защо не върви възпитанието на децата, защо всѣки денъ бракоразводитѣ се увеличаватъ!

Странно и необяснимо нѣщо наистина. Великитѣ народи, които обикновено твърде мъчно загиватъ, о време днесъ взиматъ всички мѣрки, за да запазятъ държавитѣ си отъ атакитѣ на разрушителнитѣ елементи. А ние, малъкъ народъ, който въ кратко време съвсемъ може да изчезне отъ лицето на земята, напълно спокойно гледаме, какъ съзнателни и несъзнателни злодейци отъ всички страни сж се промѣкнали подъ народната крепостъ, гледаме какъ я миниратъ предъ очитѣ ни — и буквално нищо сериозно не предприемаме срещу тѣхъ!

Хр. П-въ.

Опомнете се!

Да потърсимъ истината и да я изповѣдаме е една отъ висшитѣ човѣшки добродетели. Не всѣкому е приятна истината, защото е горчива, защото изобличава. Има човѣци и групи човѣшки, на които сж много неприятни истинитѣ, защото ги изобличаватъ. Ала ние сме призвани, като християни, да казваме истината и да я изповѣдаме високо. Нека се зловиди на мнозина. Ние служимъ на истината, а като служимъ на нея, служимъ на народа си, изповѣдаме Бога, Който е истина.

Нека погледнемъ сериозно живота въ нашата страна, на видъ спокоенъ, но подъ привидното спокойствие разбуненъ, мжтенъ. Задъ скритата покривка на привидното спокойствие ще видимъ онова, което като гореща лава ще смути живота ни и ще залѣе въ опустошителенъ огненъ потокъ хубавата българска земя. Мнозина у насъ гледатъ и не виждатъ, чуватъ и не слушатъ. А до тѣхъ самитѣ тъмнитѣ сили на преизподнята работятъ, за да погубятъ хубавата България. Мнозина се утешаватъ, че всичко ще мине и ще се забрави. Дълбоко се лъжатъ. Много се е измѣнило и много бърже се мѣни. Душата на нашия народъ е смутена дълбоко отъ невѣрие и недо-вѣрие. Той е маменъ години, той е тровенъ сжщо години съ лъжи и демагогия, щедро му сж давани обещания, разрушаванъ е системо моралътъ му, и ето го, той е готовъ на всичко.

Не си затваряйте очите, партии и партизани, вашето семе е поникнало. Вашата отрова се е умножила. Червеновиненитѣ майстори ще обератъ щедрия ви плодъ. Тѣхнитѣ рѣце на жетвари ще бждатъ наскоро прострени и ще усетите смъртоносния имъ сърпъ. Тѣ сж по-майстори отъ васъ. Вие тровихте народа за временнитѣ облиги на властѣта, а тѣ ще ви я отнематъ за винаги, защото ще обляятъ страната съ потоци кръвъ, за да се утвърдятъ.

Вие се приструвате на спокойни, защото разчитате на силата на държавата, но не разбирате и не проумѣвате, че сте проиграли силата на правото, на справедливостѣта, силата на любовѣта къмъ народа си; че сте забравили истината! Усещате ли вие интелигентни, карьеристи партизани, които цепите народа, вии, които въ вашитѣ дребни честолюбия слагате не преданостѣта и истинското служение къмъ народа, а чисто егоистичнитѣ интереси и подбуди, че сте вършили години грѣхове предъ тоя народъ? Учители, сждници и служители на държавата, какво сте сторили предъ народа, какво посѣхте въ душата му — любовъ ли къмъ държавата или омраза? Изградихте ли народостно чувство и привързаностъ къмъ държавата, осъществихте ли чрезъ държавата най-висшата правда, най-голѣмата справедливостъ въ законитѣ? Кой изпълни дълга си къмъ народа, кой отъ насъ, които се наричаме интелигентни, които бѣбримъ голѣми фрази, споменаваме именити автори, обобщаваме и анализираме научни истини направи това? Слагаме предъ селската и балканджийска душа последнитѣ „научни истини“, които въ родното имъ мѣсто се не котиратъ, а нехаемъ за изграждане на народната душа, за истинско осмисляне на духовния, личенъ и семеенъ животъ на нашитѣ селца и градчета. Де е посѣта истината? Не е ли прѣснато семето на отрицанието, на невѣрието противъ всѣкиго и всички? Не работихме ли за разложението на народната душа?

Ето, скоро ще видите плодетѣ си! Не, тѣ сж предъ очитѣ ви! Вижте колко убийства ставатъ всѣки день. Вижте кръвосмѣшения, блудство, разюздани нравы, кражби, разбойничества, самоубийства! Пороци, които показватъ пълното разложение въ душата на тоя народъ. Неговата трезвеностъ, трудолюбие и честностъ сж спомени вече. Народътъ пие, осжда, кара се, рѣмжи, никого не обича, мрази, той се не бои отъ нищо, дори и отъ Бога. И тукъ е страшното... Храмоветѣ сж осквернени вече! Училищата сж гнезда на отрицание, на бунтъ. Нашитѣ проучвания ни каратъ да се ужасяваме. Въ всички столични гимназии, а дори и прогимназии, болшевизмътъ е отровилъ детската душа. Тия крехки детски души се троятъ всѣки день. Носятъ се тайни наставления. Правятъ се събрания отъ ученици въ горитѣ на София и се готви революцията. И тая революция ще я направятъ тия невѣрстни деца, фанатизирани и опити отъ хашиша на съмнителния идеализмъ. И това става подъ носа ни. Нищо не виждаме... Армията си отъ младежи комуниститѣ набиратъ отъ богаташкитѣ синове, които ще бждатъ първата фаланга, която ще бжде утре бита и убивана, но която ще спечели бацитѣ на тия деца за дѣлото на червения вампиръ. Тия подлещи вършатъ своето разрушение въ партии, учреждения, дори въ войската. Тѣ се ползуватъ отъ нашитѣ грѣшки и слабости.

Обещаватъ се петилѣтки, строителни планове, новъ стопански редъ, съблазнителенъ за наивнитѣ. А вие, партии, които управлявате и ще управлявате, де сж вашитѣ проекти и планове? Какви преобразования вършите не за да преобразите живота, а да смекчите остротитѣ и противоречията на живота, поне отчасти? Де сж вашитѣ планове за подслаждане горчивия залькъ на притиснатия отъ нѣмотия и криза селянинъ, гражданинъ ра-

ботникъ и еснафъ? Вие много обещавате, нищо не правите, отлагате, проучвате, пазите нечий интереси, а забравяте народа, който е по периферията, който страда, който се превива отъ нужда, забравенъ. Вие пазите властѣта и личнитѣ си интереси повече отъ всичко, за да ги загубите за единъ мигъ. А народа вие го загубвате. Той бѣга отъ васъ.

Пресѣкнали ли сж изворитѣ на творчество въ тоя народъ? Изгубиха ли се живителнитѣ струи въ тая страна? Нѣма ли идеали, които да дадемъ на младежѣта, че я пращаме въ клубоветѣ да се учи на отрицание, на рущение? Спре ли вѣрата въ доброто, пресѣхна ли любовѣта къмъ родината, къмъ човѣка, че търсимъ по-страшната отъ най-чернитѣ робии? О, колко много възможности сж открити предъ насъ за спасението на народа, за неговия цѣлостенъ — духовенъ и материаленъ — напредъкъ! Но нѣма ги работницитѣ. Едни творятъ личното си благополучие съ цената на общественостъ, други бѣгатъ въ галопъ къмъ славолубието и властѣта. Народътъ е забравенъ, той е изоставенъ на тия, които го замѣсватъ съ болшевишкия квасъ.

Дали ще се вгледаме най-сетне въ пропастьта, изкопана отъ насъ интелигентнитѣ и партиитѣ, между народъ и държава? Дали ще видимъ собствения си страшенъ грѣхъ и, като разкаяни грѣшници, ще отидемъ между тоя народъ да го спасимъ не съ отровата на партизанството, отрицанието, а съ силата на организацията на тоя народъ на стопанска, социална и духовна почва, та да разбере истина и да види правда и справедливостъ? Дали ще съберемъ здравитѣ още народни сили за съзидане на народъ и държава?

Истината е страшна, тя гори; тя гори най-много тоя, който я вижда и изнася. Тя е, обаче, спасителна, защото открива грѣшки и защото сочи пътъ на обединение, на сътрудничество, за да се изгради истински народенъ животъ, въ който да царува право, справедливостъ и равенство; животъ, въ който истината ще ржководи всички къмъ по-високи народни и човѣшки идеали, които могатъ да се градятъ и безъ болшевизмъ и социализмъ. Християнската наука и моралъ ни сочатъ съ най-голѣма пълнота такъвъ идеалъ. Християнството иска жертви отъ силния за слабия, за свободата, за равенството, за висшата правда и за царството на вѣчно вдѣхновяващата къмъ добро любовъ.

Нека се опомнятъ тия, които ржководятъ сждбинитѣ на тоя народъ и да му кажатъ самата, чистата истина, да престанатъ да го лъжатъ, да не кошуствуватъ съ неговата наивностъ. Нека работятъ за доброто, за най-висшето добро, което е възможно и което може да се осъществи. Но личнитѣ си, партийнитѣ си, класовитѣ си интереси да захвърлятъ предъ интереситѣ на народа. Не бива да го изкушаватъ и съблазняватъ, а предано и честно да му служатъ. Времената сж тежки, душитѣ сж смутени. Само сериознитѣ, здравитѣ реформи могатъ да пресъздадатъ нашия животъ, да успокоятъ народа и го насочатъ къмъ истинския идеалъ-държава, въ която могатъ да се осъществятъ много по-смѣли планове на социално и стопанско преобразуване. Ала си остава предпоставката — да върнемъ вѣрата на цѣлия народъ въ Бога. Не е възможно безъ Бога да се строи: ни отъ интелигентни, ни отъ прости.

Завършваме съ позивъ: опомнете се, за да не дойде дванадесетиятъ часъ, когато ще бжде късно, когато вашитѣ интереси и кръвѣта на хиляди не ще ви спасятъ. За да се спасите, покайте се! Вашето покаяние ще отвърне народа отъ бунтъ, невѣрие и недовѣрие. Потърсете тая добродетель въ сърдцето си! Подъ вашитѣ нозе кипи вулканъ: помнете го!

Между народа.

Тъмни и тежки като олово облаци сж надвиснали надъ столицата и не могат да се наплачатъ. Като че ли сж понесли съ себе си скръбта на много селища по земята, та поради това сж толкова тежки и таки безнадежно потъмнѣли. Като че ли виждатъ многото неволи людски, та поради това дни по редъ плачатъ и все още не искатъ да отронятъ последна сълза.

*

— Несретници много по тази земя проклинатъ своята черна орисъ, издума единъ възторженъ младежъ, укрилъ се наедно съ мене подъ широкъ покривъ отъ проливния дъждъ. Очитъ имъ сж пресъхнали отъ плачъ, та вмѣсто тѣхъ плачатъ облацитъ. А устнитъ имъ... тѣ не млькватъ да изречатъ проклетия. Сърдцето имъ е спотаило горчевината на не едно разочарование и поради това е източникъ богатъ на хулни думи противъ всичко и всички. Понѣкога тѣзи несретници обличатъ *дрежа* на смирение, *символъ* на служба на другитъ, но подъ нея бурлятъ нѣкогашнитъ разочарования. Жаждата за отмъщение пламва, затъмнява разумътъ имъ и дава подгикъ на нечистото имъ сърдце да отронва безсрамни и хулни думи. Нищо *святото* тѣ не знаятъ, защото сж се измамилъ въ надеждитъ си за *святостъ*. Нищо *честно* не признаватъ, защото нивга честна мисль не е грѣйвала въ съзнанието имъ. Вседе виждатъ *привидения*, гонятъ ги съ постоянството на озлобени фанатици, крещатъ по пазарищата на живота, *хвърлятъ калъ*, за да видятъ *окаляни* хора, за да могатъ да се порадватъ на чуждитъ страдания и да омиятъ калъта въ душата си съ чуждитъ сълзи.

— Не бива, думамъ азъ, тана безнадежно да гледате на нерадостни прояви въ живота. Младостята трѣбва да носи повече вѣра въ живота, въ другитъ и въ себе си. Срѣщатъ се несретници, като поменатитъ отъ васъ, но... тѣ сж неуди или полууди люде, невъзпи...

— Не, не — прекъсна ме моятъ събеседникъ. Не сте правъ. Или, по-точно, не само неуди и полууди люде сж несретници. Познавамъ хора съ дипломи, съ докторати и все пакъ озлобени противъ всички и противъ всичко. Нѣщо повече. Тѣхната злоба е като стихия — руши ценности, пазени отъ вѣкове; тачи само онова, що величѣе тѣхното болно честолюбие. Знанията, дипломитъ, докторатитъ не сж облагородили сърдцата имъ. Напротивъ, като че ли сж имъ дали *сръдства* да охульватъ по-умѣло, да хвърлятъ калъ по-сполучливо, да хапятъ по-люто. Живата сила на Църквата тѣ не сж виждали въ душата си и *звѣръ* вилнѣе чрезъ тѣхъ.

— Ще напрегнете сили, думамъ азъ, за да нѣма такива несретници, между васъ. Вие и вашитъ другари трѣбва да пазите сърдцата си чисти, мисльта си бодрa и волята годна за творчество. Съ помощта на Бога ще запазите отъ изненади скръбни себе си и окръжаващитъ ви. Възпитани въ Църквата Христова ще съумѣете да намѣрите най-подходни пѣтища и сръдства, за да изкоренявате злинитъ по друма на живота, за да обезвредявате звѣра въ людски души.

— Възпитани! Не възпитавагъ днесъ, не възпитавагъ. Въ училищата само учатъ, обучаватъ. Пъкъ и къмъ *обучаването* вече немаратъ. Не четохте ли? Съ 72 милиона лв. се намалява бюджетгъ на Министерството на народната просвьта. Въ Франция бюджетгъ за народното образование е 17 милиарда лева, въ Германия — 98 милиарда, а у насъ — по-малко отъ единъ милиардъ. Съ други думи: въ Франция се пада на човѣкъ по 463 лв. за образование, въ Германия — 790 лв., а въ България — 140 лв. Не бива да се забравя, че въ Франция има и много частни училища. Католицитъ, напр., иматъ свои частни уч. лица. Тѣ сж около 1,635 на брой. Въ тѣхъ се обучаватъ 824,595 деца. Има и католически университети

въ Парижъ, Анжеръ, Лилъ, Лионъ и Тулуза. Въ 1900 год., преди закона отъ 1904 година, който забрани на католическитъ ордени да иматъ свои училища, въ Франция имаше 17,348 католически училища съ 1,377,578 деца. Не бива, не бива да се *осакатява* нашето училище. Трѣба да му се додаде *сърдце*. Иначе не ще бжде наддѣлянь страхотниятъ духовенъ, културенъ и всестраненъ кризисъ. Църквата трѣбва да бжде допусната въ училището, за да излѣзатъ отъ него възпитани люде, съ творчески огънь въ душата. Тѣзи люде ще осмислятъ и своя животъ и живота на сънародниците си. Тѣ ще смогнатъ да премахнатъ даже материалнитъ несгоди, та да бжде забравена думата *кризисъ*. Радвамъ се, че и у насъ се създаде религиозно-педагогически семинаръ, като руския религиозно-педагогически кабинетъ въ Парижъ, че неговата целъ е да *изяснява* всички педагогически въпроси отъ религиозно гледище; да *покаже*, че Църквата Христова е живо сръдце за творчество, за пресъздаване *homo ferus* въ *homo sapiense*; да *докаже*, че досегашната педагогика трѣбва да бжде реформирана, ако искаме да обезвредиме отровата, която безбожници и рушители поднасятъ на млади и стари, да имаме свѣтли бжднини.

Въ бюлетинитъ на руския религиозно-педагогически кабинетъ ясно е подчергано, че досегашната педагогика, въпрѣки нейното творческо напрежение и поразяваща техника (педотехника), е безплодна. Тя е между виновниците за днешнитъ тежки дни. Тя трѣбва да бжде осмислена отъ ново, отъ религиозно гледище, за да стане носителка на надвременна православна култура, църковна култура.

Не е достатъчно днесъ да се води само борба съ безбожници и да се иска младежта да бжде възпитавана религиозно. Необходимо е да се затвърди въ всѣки живо съзнание, че днешнитъ страхотни несгоди сж плодъ неизбѣженъ на системна немара къмъ Църквата отъ страна на властници. Властници разрешаваха основнитъ въпроси на днешния и утрешния день безъ Църквата; тѣ не палѣха християнска свѣтлина въ своята съвестъ при опити да изградятъ нови дни; и... убедиха се, че безнаказано не може да мине и най-незначителната немара къмъ Църквата Христова. Църква и училище трѣбва да заработятъ дружно, за да дойдатъ по-добри дни.

Четохъ хвалбитъ на болшевицитъ въ Русия за голѣми тѣхни успѣхи и грандиозни планове въ областта на народното образование. Напр., че въ 1932 г. тѣ ще прибератъ: 1) въ детскитъ градини (забавачницитъ) 8,544,600 деца, т. е. 5 милиона повече отъ миналата 1931 г. 2) въ общозадължителнитъ училища 13,491,100 ученици, т. е. 1,300,000 повече отъ миналата 1931 г.; че презъ 1932 г. ще иматъ 53,079 читалища (24,895 въ 1931 г.) и ще подготвятъ надъ 50 хиляди опитни учители. Бѣхъ готовъ да повѣрвамъ тѣзи хвалби. Но прочетохъ нѣколко извадки отъ доклада на *другара* Лещинеръ въ III пленумъ на ЦК ВЛКСМ и отъ решения на ЦК ВКП, помѣстени въ бюлетинитъ на Религиозно-педагогическия кабинетъ въ Парижъ, усмихнахъ се надъ болшевишкитъ хвалби и поплакахъ надъ сждбата на милиони русначета, роби неповинни на безсърдечни и безумни властници.

Другарьтъ Лещинеръ заявява: „Въ Сердобинското училище, Новониколаевски районъ, презъ изтеклата учебна година е имало само 2 урока по география и 2 урока по естествознание. По физика не е имало уроци. Въ III отдѣление на урокъ по четене сж били прочетени неправилно 70 думи отъ 324. И никой отъ ученицитъ не е могълъ да поправи грѣшкитъ. Въ едно отъ училищата въ гр. Саратовъ нито единъ ученикъ не е могълъ да реши колко е 20% отъ 45. Всички ученици казвали, че рѣкитъ Волга и Донъ се вливатъ въ Черно море. Ученицитъ сж били пра-

щани да чистят картсфи, да разтоварват дърва и др.; вършили сж всичко, само не сж учили“.

ЦК ВКП заявява на 5. IX. 1931 г.: „Съветското училище, като училище, не е изпълнило своето назначение. То не дава образование. Основенъ неговъ недостатъкъ е, че не дава достатъчно общообразователни познания. Завършилитъ съветско училище не сж подготвени за висшето училище; тѣ сж слабо грамотни, не знаятъ най-сжщественото въ физиката, химията, математиката, географията, руския езикъ. Училището бѣ превърнато въ културно-производственъ отдѣлъ при нѣкоя фабрика. Учебната програма бѣ подчинена на интереситъ на *промфинпланна* на фабриката. Прилагаха се методи не проверени. Ученицитъ не учеха, а работѣха въ фабрицитъ. Необходимо е да бжде използванъ *незабавно методическия опитъ на буржоазната педагогика*. Училищата трѣбва да иматъ устойчива програма и проверени методи, за да бжде изпълнена тази програма. Бързо, незабавно трѣбва да се ликвидира съ досегашното училище. Съветското училище трѣбва да дава системни и добре усвоени знания, да има разумно разпредѣление на уроцитъ и последованостъ въ програмата“.

Властицитъ въ Русия признаватъ, че сж рушили до днесъ училището, че сж правили *безнаказано опити*, *пацистни опити*. Тѣ се връщатъ къмъ *методическия опитъ на буржоазната педагогика*. Скоро тѣ ще се откажатъ и отъ тритъ основни на своето училище: *ленинизма*, *безбожие* и *интернационализма*. Живиятъ опитъ ще ги убеди, че безъ църковна санкция и подкрепа, безъ Христа училището не може да постигне поставенитъ му цели.

Скръбно е, много е скръбно, че току-що основаниятъ въ София религиозно-педагогически семинаръ има озлобени противници и хулители. Не бива никой да пада духомъ.

Несретница ще дадатъ воля на злбата си. Но... нѣма непрестанно да плаче небето. Ще се разведри то. Ще грѣйне слънце и редостъ ще озари всички.

Д.

На единъ комунистически критикъ.

Комунистътъ Георги Бакаловъ, известенъ у насъ като преводачъ на большевишки брошурки и статии, въ последно време е започналъ и самостоятелно да мисли и пише. И като резултатъ на тия неговисамостоятелни занятия се явява и една критика, която той е написалъ върху моята книга — „Комунистическия моралъ“, помѣстена въ комунистическото списание „Звезда“, кн. 19, стр. 877 — 878. И то такава критика е благоволилъ да напише г. Г. Бакаловъ за моята книга, че азъ трѣбва твърде много да му благодаря, защото той чрезъ тая критика по единъ красноречивъ начинъ потвърждава основната мисль на моята книга, а именно, че комунистическия моралъ е единъ класовъ моралъ и, като такъвъ, той е още моралъ на егизма, на насиетието, на злбата и отмъщението.

Критиката, която г. Б. пише, е напълно въ духа на тая именно, моралъ или, по-право казано, отъ тая критика се вижда, що за субекти е годенъ да възчита комунизъмътъ съ неговото учение за морала. Тази критика е написана съ такава злоба и полемическо остървение, че е напълно достойна за своя комунистически авторъ, когото нѣмамъ честта да познавамъ лично, но който, изглежда, като вѣрно чедо на Маркса и Ленина, съ проповѣдания отъ тѣхъ „хотентотски моралъ“ (класовиятъ моралъ не може да бжде другъ), е една прекрасна илюстрация на тая моралъ. Цѣлата тая критика

на тая г-нъ не е нищо друго, освенъ кристализирана върху книга комунистическа злоба и бѣсъ. Между редоветъ на тая злбна критика читателтъ вижда заплънитъ уста на нейния авторъ — нещастна жертва на комунистическа слѣпота и мьсть, вижда единъ кратеръ, който изригва комунистическа лава и мърсотата, защото какво друго, ако не мърсотата, сж следнитъ изрази въ тая нещастна критика: „гнжсенъ пасквилъ“, „конпен-трирана животинска омраза противъ трудящитъ се“ (да критикувашъ комунистическата идеология споредъ комунистическата логика на „другаря“ Бакаловъ, значи да критикувашъ трудящитъ се!), „безгранична недобросъвестностъ“, „колосална простачина“ и „озлобено словоизвержение“ (каква прелестна себеквалификация!), „подла идиотщина“, „безкруполно невежество“, „шарлатанско произведение на продажно перо“, „крѣськъ на ненормаленъ човѣкъ“ и пр. и пр. Това сж хамалскиитъ аргументи срещу моята книга! Изглежда, тая книга доста дълбоко е уязвила большевишкия звѣръ въ България, за да реве той така отчаяно.

Какво казва по сжщество г. Б.? — Нищо, разбира се, освенъ горнитъ полемически красоти. Погрѣшно съмъ билъ наричалъ отчетитъ на конгреситъ на В. К. П. (б) протоколи на комунистическитъ конгреси! А отъ хилядитъ цитати въ моята книга, взети направо отъ комунистически автори, г. Б. избира единъ и само единъ цитатъ, за да докаже, че съмъ фалшифициралъ оригиналнитъ текстове. Въ приведения отъ г. Б. цитатъ изъ моята книга азъ предавамъ само главната мисль на Ленина, че трѣбва да се изгрѣбятъ неприятелитъ на комунизма, които той нарича „вълци“, а г. Б., привеждайки и други цитати наоколо, иска да ме изкара фалшификаторъ. Г-нъ Б., нима не чувствувате, колко смѣшна е вашата комунистическа логика да градите своитъ обвинения срещу цѣлата книга, изхождайки само отъ единъ единственъ цитатъ, предаденъ отъ Васъ фалшиво? Впрочемъ, това не ме очудва, понеже добре знамъ, че най-голѣмо отвращение комуниститъ питаятъ първо къмъ „буржоазията“ и второ къмъ законитъ на логиката, и въобще къмъ всичко, което изобличава тѣхната слѣпота. Защо не обѣлвате жбъ върху другитъ хиляди цитати г. Б.? Защо не споменавате нѣщо за главата, въ която се говори за комунистическитъ възгледи върху жената, брака и отношенията между половеетъ? Защо не говорите за тая комунистическа мерзостъ? Лъжа е твърдението ви, че не било възможно да се свѣрять всички тия цитати съ оригиналитъ, отъ които сж взети, понеже сж заети отъ такива руски издания, за които портитъ на България сж херметично затворени“. Херметично затворени ли? Ами тайнитъ комунистически канали, по които тече большевишкото злато и большевишката мърсотата въ България, отъ която вие изобилно черпите, нима не ви сж изпратили поне една-две отъ цитиранитъ книги? Половината отъ цитатитъ сж изъ съчиненията на Ленина. Та нима и тия съчинения нѣмате, за да направите нужната справка? Тогава, какъвъ комунистъ сте вие, шомъ „свещенитъ писания“ на тая „червенъ пророкъ“ липсватъ у васъ, неговия вѣренъ и трогателно преданъ последователъ? О, това е невъзможно. Помислете само въ какво глупаво положение изпадате самъ! Та това е просто ужасно! Ако това, което казвате е вѣрно (заповѣдайте при менъ, ще ви услужа съ нѣкои отъ цитиранитъ книги, защото, макаръ да не съмъ комунистъ, притежавамъ доста комунистическа литература и смѣя даже да твърдя, че познавамъ не по-лошо комунистическата идеология отъ много Ваши колеги), имате ли вие моралното право (не въ комунистически смисль, разбира се) да претенди-

рате за нѣкаква роля на комунистъ-просвѣтителъ срѣдъ работнически маси? Какъ е възможно слѣпецъ слѣпци да води? Ами нали, когато подобно нѣщо се случи, всички заедно падатъ въ ямата? И после, отъ где имате смѣлостта да ме ругаете, щомъ нѣмате възможност да направите справка, дали съмъ фалшифициралъ истината или не? Впрочемъ, азъ не се очудвамъ на това, защото знамъ какъ и хора може да възнига комунистическия мораль. Изглежда, че повечето отъ виднитѣ представители на комунизма сж все отъ вашия родъ субекти. Днешниятъ вашъ идеалъ, напр., червениятъ диктаторъ. Сталинъ, споредъ дълбокото убеждение на неговия бившъ колега Троцки, е единъ безподобенъ фалшификаторъ, подлець и демагогъ (гл. неговата книга върху фалшификацията на Сталина: *Л. Троцкий. Сталинская школа фальсификации* Из-во „Гранит“, Берлинъ 1932 г.) Върху тая книга ще имаме случай да се повърнемъ. Вие, навѣрно, искате да бъдете достоенъ ученикъ на своя учителъ. Както щете. Воля ви. А що се отнася до това, кому е присъща привилегията да фалшифицира, на мене ли или на нашия драскащи комунисти, уважаемитѣ читатели на „Ц. В.“, имаха вече случая да се убедатъ отъ изнесения отъ насъ прѣсенъ примѣръ за комунистическа фалшификация въ бр. 22 на „Ц. В.“

Б. п. Стоименовъ.

Другитѣ сж виновни.

Ние сме напълно съгласни съ в. „L'esprit de Belgrade“, когато поддържа, че „солидарни, Югославия и България ще гарантиратъ бъдещето на Балканитѣ и ще обезпечатъ на своитѣ народи единъ дълъгъ периодъ на културно развитие...“ и пр. Но нашиятъ събратъ сѣкашъ се отдалечава отъ истината, когато иска да стовари изключително върху гърба на нѣкакви „неприятели на балканския миръ“ вината за днешното състояние на отношенията между двата народа, да я припише на „престѣпнитѣ действия на ония, които прѣчатъ на споразумението между сърби и българи“. Политиката — да се държи отговоренъ Иванъ или Драганъ за всички констатиранни грѣшки, включително и нашитѣ, не ни се нрави. Ние обичаме по-скоро да виждаме всѣки да взима смѣло върху себе си отговорността за своитѣ действия. Безъ съмнение, „престѣпни действия“, идващи отъвнѣ, могатъ да сжществуватъ и въ тоя случай и въ други подобни случаи, и не сме чие, страдащитѣ доста много отъ тѣхъ и сега, които не ще допускаме тѣхната възможност. При все това никой не ще отрече, че за онова, което съставя „задушлива атмосфера, раздѣляща българи и сърби“, не тѣ сж, които трѣбва да бждатъ обвинявани.

Сръбско-българското приятелство, за нещастие, има вътрешни неприятели, отъ които трѣбва да се боимъ повече, отколкото отъ външнитѣ, които и да сж тѣ. Нашиятъ горепоменатъ събратъ твърде би се затруднилъ да ни приведе дори и малко положителни, неоспорими случаи на „престѣпни действия“ противъ сръбско-българското приятелство, дължими на последнитѣ; въ замѣна на това, ние сме въ състояние да му посочимъ, ако има нужда, едно безкрайно число на такива, предизвикани отъ първитѣ. Чужденцитѣ ли сж, напримѣръ, които направиха отъ българското население, паднало подъ югославянско иго, едно население отъ парии европейски, лишени отъ най-елементарнитѣ човѣшки права? Чужденцитѣ ли сж, които му прѣчатъ да говори своя езикъ, да чете и се моли на тоя езикъ, да притежава своитѣ училища, своитѣ църкви? Нима тия

мними чужденци прѣмѣняватъ имената на нещастнитѣ българи, имена, носени отъ тѣхъ въ продължение на вѣкове, като ги замѣнятъ съ имена и окончания сръбски? Чужденцитѣ ли сж, които, като сж раздѣлили чрезъ драконовски мѣрки родители отъ тѣхнитѣ деца, сестри отъ братята имъ, забраняватъ имъ и днесъ утехата да се видятъ, даже, да си пишатъ?

Когато трѣгваше отъ София югославянската църковна делегация, една госпожа-българка, родомъ отъ Охридъ, бивша учителка — се яви на гарата да вземе благословение отъ Негово Преосвещенство сръбския епископъ Николай и да му отпрати една молба. „Оставила съмъ — каза му тя — старата си майка, която силно желая да видя преди смъртта ѝ и която ме чака преди да предале душата си Богу. Уви, нито нейнитѣ постѣпки, нито моитѣ не дадохъ досега никакъвъ резултатъ; сръбскитѣ власти ми забраняватъ да се върна въ отечеството си“. И нещастната госпожа се облѣ съ сълзи предъ високия духовникъ, който се ограничи само съ свиване на рамене.

Тая забрана жестока, инквизиторска, чудовишна, която се простира надъ стотици хиляди емигранти, чужденцитѣ ли сж я опредѣлили?

Ето, на това и на много още нѣща, които всички знаятъ, но никакъ не на „престѣпни действия“ отъвнѣ, се дължи задушливата атмосфера, която раздѣля двата народа. Убедени сме накрай, че, като казваме това, ние не съобщаваме нищо ново на нашия бѣлградски събратъ, който знае много нѣща отъ тоя родъ, но който, вѣренъ на „духа на Бѣлградъ“ (*l'esprit de Belgrade*), счита по-удобно да обвинява другитѣ за грѣшкитѣ на своитѣ съотечественици.

(Отъ в. „La Bulgarie“, май 29).

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

ОКРЖНО № 2560 отъ 26 априль 1933 год. на Св Синодъ до Епархийскитѣ начальства въ Царството: По уреждане пастирско-богословски курсъ въ Софийската духовна семинария.

Ваше Високопреосвещенство,

Св. Синодъ въ заседанието си на 3 априль т. г. реши и тая година въ Софийската духовна семинария да се открие отъ 27 юний до 7 юлий пастирско-богословски курсъ за свещеницитѣ въ църковната област. Курсиститѣ ще се ползуватъ въ семинарията съ безплатна квартира, а храна ще получаватъ срещу 35 лева дневно.

Горното като известяваме на Ваше Високопреосвещенство, приканваме Ви, по решение на Св. Синодъ, да наредите да се съобщи това на благоговѣйнитѣ енорийски свещеници отъ богодарованатата Ви Епархия, като на ония отъ тѣхъ, които биха пожелали да взематъ участие въ курса, се разреши нужниятъ отпускъ.

Църковнитѣ настоятелства, ако иматъ възможност, могатъ да улесняватъ материално свещеницитѣ-курсисти.

Програмата на курса ще бжде публикувана въ „Църковенъ вестникъ“.

Препоръчваме се и пр.

Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ:
† Видинский Неофитъ.

ПРОГРАМА

на пастирско богословския курсъ:

- 1) Църквата и социалистическите учения — Траянополски епископъ Антимъ . . . 4 лекции
- 2) Условия и методи за работа срѣдъ младежта — Архимандритъ Кирилъ . . . 3 "
- 3) Организация на църковната благотворителностъ въ енорията — проф. Хр. Димитровъ . . . 3 "
- 4) Организация на Православни християнски братства — проф. Хр. Димитровъ . 2 "
- 5) Повече любовъ къмъ църковно-славянски езикъ — Хр. Поповъ . . . 1 "
- 6) Какъ да увеличимъ числото на богомолцитѣ въ църква — Хр. Поповъ . . . 1 "
- 7) Защо ап. Павелъ особено възхваля вѣрата на Авраама — Хр. Поповъ . . . 1 "
- 8) Оглашението предъ св. Кръщение — Хр. Поповъ . . . 1 "
- 9) Тайната на Кръста — Хр. Поповъ . . . 1 "
- 10) Пророкъ Иона — Хр. Поповъ . . . 1 "
- 11) Свобода, братство и равенство — проф. Г. Ст. Пашевъ . . . 3 "
- 12) Безбожие — проф. Д. Дюлгеровъ . . . 2 "
- 13) Религиозни секти и пропаганди въ България — проф. Д. Дюлгеровъ . . . 3 "
- 14) Вѣра и опитъ — проф. Хр. Гяуровъ . 1 "
- 15) Молитвата като потребностъ на духа и живота — проф. Хр. Гяуровъ . . . 2 "
- 16) Чистота на душата — проф. Хр. Гяуровъ . 3 "
- 17) Критически прегледъ на безбожническата литература — Б. П. Стоименовъ . . . 5 "
- 18) Домогванията на католическата и протестантската пропаганди — Б. Бончевъ . 2 "
- 19) Организация и ръководство на Православнитѣ християнски дружества — Б. Мариновъ . . . 3 "

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Македонските убиства. Тѣ вече се извършватъ отъ нѣколко години — и въ столицата, и въ провинцията. Но напоследъкъ много зачестиха, тъй много, че мнозина като че ли свикнаха спокойно да слушатъ за тѣхъ и даже да ги гледатъ: не имъ правятъ вече потресно впечатление. А тѣ сж грозно и ужасно явление, което най-много петни името на България. Въшниятъ свѣтъ съ отвращение слуша за тѣхъ и си съставя мнение за отечеството ни, че е страна на взаимни кръвопролития, на престѣпници и убийци, дето нѣма власть, която да тури редъ, да ограничи злосторницитѣ и да гарантира живота на мирнитѣ граждани. Не е, разбира се, нѣщо съвсемъ необикновено—революционери, при различие въ принципи и методи, понѣкога, твърде увлѣчени и заслѣпени, да се гонятъ помежду и убиватъ. Това се срѣща въ революционнитѣ движения почти на всички народи. Но въ България не подобно нѣщо става. Биватъ убивани у насъ предимно легални дейци, бележити народни труженици, мирни и невинни граждани, заслужили твърде много на отечеството. Не е възможно българинъ, отъ каквато патриотическа идея и да се въодушевява, да извършва подобни убиства. Само единъ неприятелъ на Македония и врагъ на България, потуленъ задъ продажни орѣдия, служещи на чужди каузи, може, безъ трепнуване на око, да убива най-челнитѣ синове на Македония. А една власть, която уважава себе си и държи за името на държавата, не може да търпи по-

добни нѣща. Дори и само на междусобици да бѣха плодъ тия убиства, пакъ властта не може да бжде нѣма зрителка. Тя е въ състояние да разбере правото и истината, и да даде всѣкому заслуженото.

Туй всичкото отдавна се изтъквѣ въ нашия ежедневенъ печатъ и се подканя правителството да изпълни дълга си. То, обаче, само обещава да вземе мѣрки и да приложи строгостта на нашитѣ закони, но до сега нищо не е сторило по това, ако не се смѣтатъ проповѣдническите апели за опомняне, недавна отправени отъ него къмъ македонцитѣ.

Слава Богу, че по тоя въпросъ най-после се заговори сериозно и въ Народното събрание. Завчера, на примѣръ, при разглеждане бюджетопроекта на Вътрешното министерство, мнозина депутати доста подробно се изказали по македонскитѣ убиства, като открито и съ факти посочили, че тѣ се инспириратъ отъ тъмни сили, отъ неприятели на България, и настоятелно подканили правителството да стори необходимото, за да се въдвори въ страната редъ и спокойствие. „Тия убиства — казалъ народниятъ представителъ г. Р. Маджаровъ (дем. сг. пл. Слав.) — започнаха да се извършватъ отъ лица подъ чуждо влияние и орѣдия на чужди интереси. Започнаха да посягатъ и на представителитѣ на културната мисль въ България. Ние искаме правителството да излъже съ ясна и категорична декларация по въпроса да ни каже своето становище“.

Всички съ нетърпение очакватъ какво ще каже и, главно, какво ще предприеме правителството.

Устройватъ митинги. Известно е на читателитѣ съ каква стремителностъ идеята за ревизия на мирнитѣ договори си пробива пътъ въ европейското и американско обществено мнение. Тази идея се налага сама отъ себе си предвидъ неударжимото политическо, финансово и стопанско положение на Европа, създадено поради извършенитѣ въ Парижъ неправди презъ 1918 година. Трезвитѣ политици добре схващатъ, че, ако не се направи нѣщо за премахване на неправдитѣ, създаденото положение въ Европа ще стигне до неизбѣжна катастрофа. Затова именно въ последно време ние сме свидетели на едно голѣмо раздвижване въ дипломатическите кръгове на голѣмитѣ държави. Срещитѣ въ Римъ и Вашингтонъ имаха за целъ създаването на едно трайно положение на миръ въ Европа. Планътъ на Макдоналдъ, планътъ на Мусолини и посланието на Рузвелтъ иматъ въ основата си една целъ: обезпечаване сигурността на всички държави, разоржаване на въоръженитѣ, запрещение на химическата война и разни постановления по съставу, функциитѣ и работата на постоянната комисия по разоръжението. Тѣзи точки, изтъкнати най-добре въ плана Макдоналдъ, се възприемаха отъ всички голѣми държави като основа за понататъшни разисквания, а това значи, че по принципъ се възприема и идеята за ревизия на мирнитѣ договори.

Всички люде, които гледатъ съ загриженостъ къмъ бждещето, искрено се възрадваха отъ спасителнитѣ за свѣта проекти на гениалнитѣ държавници. Само гизнитѣ съвести изгрѣгнаха отъ ужасъ. Това сж съвеститѣ на ония, които безчовѣчно заграбиха чужди земи и заробиха чужди народи. За тѣхъ произнасянето само на думата *ревизия* означава най-голѣма беда, недопустимо вмѣшателство въ чужди работи, предизвикателство, *casus belli*.

На 28 май т. г. държавитѣ отъ Малкото съглашение, по взаимно съгласие, устройли въ Бѣлградъ, Букурещъ, Братислава, Бърно и Кошице многолюдни митинги съ оратори бивши и сегашни министри, за да

протестираше срещу ревизията на мирните договори. Ораторите заявили на тия митинги, че въ подписанитѣ въ Парижъ договори презъ 1918 год. сж разрешени справедливо и окончателно всички въпроси, които въ миналото смущавали Европа, и че тѣ, държавитѣ, образувачи Малкото съглашение, нѣмало да позволятъ никому да измѣнява които и да било договорни клаузи.

Но тия митинги едва ли ще стреснатъ голѣмитѣ държавници, които, изглежда, сж решени да не жертвуватъ голѣмитѣ интереси на дѣлокупна Европа зарадъ дребнавитѣ капризи на тая или оная малка държава.

Ревизията идва, — въ това ние сме твърдо увѣрени. Ако мухата кацне върху гърба на слона съ цель да го спре, най-всичко е да се мисли, че тя ще попрѣчи на неговия вървежъ. И Малкото съглашение, колкото и да се напѣва, не ще спре победния маршъ на правдата. Настѣпватъ свѣтли дни за поробенитѣ народи.

„Институтъ за развитие на характери“. Такъвъ е билъ основанъ въ страната на доларитѣ. Въ него влизали най-виднитѣ представители на американската интелигенция. На учредителната конференция, която заседавала отъ 17 до 20 априлъ т. г., е била опредѣлена цельта на института — какъ да се подпомогнатъ всички организации, въ програмитѣ на които влиза задължението досежно моралния издигъ и засилването на характера у хората на американското общество.

Наистина голѣма е предвидливостъта на американцитѣ. Тѣ много работятъ за заздравяването на своето общество. Тѣ виждатъ, че въ днешно време най-голѣмъ врагъ на всѣка цивилизация и народно добродетствие е духовното принижение на обществото, неговото морално падение. Тѣ знаятъ, че едно общество, когато изгуби своитѣ морални ценности, е обречено на гибель. И ето, заематъ се хората да подирятъ срѣдства и създадатъ условия за създаване на характери.

Американцитѣ сж много напредъ и по култура и по богатства, и все пакъ се безпокоятъ за своето бъдеще. Постоянно сж на щрекъ и взиматъ мѣрки за издигъ, за да не се изправятъ утре предъ изненади.

А какво правимъ ние за лѣкуване на нашитѣ общи недъзи? Ако е думата за характери, то смѣемъ да кажемъ, че такива се срѣщатъ у насъ, само че се развиватъ и действуватъ въ отрицателна насока. Въ партии, въ съсловия, въ разни организации, па и навсѣкжде, ние виждаме много хора, които съ голѣма твърдостъ и упорита настойчивостъ пуцатъ въ ходъ турбинитѣ на своитѣ отрицателни склонности. Характери отъ такъвъ родъ колкото щете. Но ние нѣмаме характери, които да работятъ въ положителна творческа насока. Ето такива характери трѣбва да създаваме съ всички сили и срѣдства. Тази нужда у американцитѣ не е тъй неотложна и пакъ тѣ се стараятъ да я задоволятъ. А това ни подсказва, че ние трѣбва двойно повече да работимъ за създаване положителни характери, защото именно въ тая областъ сме останали най-назадъ.

Добре е държавници, журналисти и интелигенция да помислятъ върху тоя въпросъ.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Народното събрание почна на второ четене да разглежда бюджета-проектитѣ.

— Турското правителство изказа желание за сключване новъ търговски договоръ.

— Учредява се при М-вото на външнитѣ работи съветъ отъ бившитѣ министри председатели и министри на външнитѣ работи.

— По инцидента на добруджанската граница Ромъния прие анкета. Въ Варна ще бжде сжденъ заловениятъ на българска територия ромънски подофицеръ.

— Замиваха български делегати за Монтьро (Швейцария) на международната конференция на д-вата за О. Н.

Гръцкото правителство подаде нота до българското по поводъ явила се ужъ чета при Килиндиръ. Гръцкитѣ вестници отбелѣзватъ, че четата е била не комиталджийска, а ежтрешно разбойническа.

Малкото съглашение се събра на конференция въ Прага по въпроса за четиристранния пактъ. Уредиха се въ столицитѣ на Малкото съглашение митинги противъ ревизията на мирнитѣ договори. Заплашватъ съ война.

Конференцията по разоржаването разгледа дефиницията *нападателъ* при война. По предложението на гръцкия делегатъ Политисъ бѣ включено и четничеството за причина на война, но бѣ отхвърлено. Англия ще предложи нова дефиниция. Германия поиска премахването на въздушната войска. Турция иска милитаризирането на Протоцитѣ. Продължава опозицията на Франция по четиристранния пактъ, особено противъ клаузата за ревизия на мирнитѣ договори. Германия е готова на компромисъ. Англия ще посрѣдничу. Преговоритѣ продължаватъ съ добри изгледи. Югославиянскитѣ делегати е повдигналъ въпроса за българската трудова повинностъ и македонската организация.

Стопанскитѣ комитетъ при О. Н. публикува комюнике за стопанската криза, която за тази година е съ 2/3 по остра отъ 1932 год. Съветътъ на О. Н. одобри решенията на финансовия комитетъ за облекченията на България.

Въ Букурещъ се откри аграрната конференция на държавитѣ земеделски производителки отъ Източна Европа. Български делегати сж м-ръ Муравиевъ, д-ръ Н. Сакарѳвъ и д-ръ Кушевъ.

Въ Австрия е разкритъ новъ хитлеристски заговоръ. Австрийското правителство разтури комунистическата партия.

Въ Германия борбитѣ срещу евреитѣ продължаватъ. Разтурени сж спортнитѣ еврейски организации. Франция и Англия ще подпомагатъ емигрантитѣ евреи — учени и професори.

Между Китайъ и Япония е сключено примирие. Японцитѣ се оттеглиха задъ голѣмата стена. Въпрѣки това, нови признаци за война има.

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ.

Въпросъ. Може ли енорийскитѣ свещеникъ да издава писмени удостоверения, които да замѣстватъ издаванитѣ отъ Св. Синодъ „извлѣчения изъ църковния регистъръ за ражданията“, и тия удостоверения могатъ ли да служатъ при издаване на вула?

Отговоръ. Не може енорийскитѣ свещеникъ да издава рѣкописни удостоверения, когато за тая нужда Св. Синодъ е издалъ формуляри. Иначе би значило да се ошети Църквата, защото удостоверението, писано на рѣка, не струва на свещеника нищо, а формулярътъ носи приходъ за Св. Синодъ. Па означава и това, че свещеникътъ не се подчинява на разпоредбитѣ на началството си, а самоволно издава документи. Щомъ сж въ сила печатнитѣ формуляри, рѣкописнитѣ удостоверения не се приематъ за издаване вула.

Въпросъ. Въ житието на св. мъченика Трифона, издадено отъ Бѣлия Кръстъ, се говори, че той пасълъ свини и излѣкувалъ една царска дъщеря, но не

казва, че е билъ лозарь или нѣщо подобно. Отгдето накжде тогава е патронъ на лозаритѣ?

Отговоръ. Счита се покровителъ не само на лозята, но и на всички насаждения (зеленчукови и овощни градини, ливади, ниви и пр.), защото веднѣжъ той съ молитвата си спасилъ отъ гладъ жителитѣ на родното си село *Кампсада*, гдето появилитѣ се вредни насѣкоми и гадини изпояждали посѣвитѣ, листата на дърветата и изобщо всѣка зеленина. Св. Трифонъ, като съжялявалъ за бедствието, прострѣлъ ржце къмъ Господа и съ гореща молитва Го молилъ да изпрати Своя ангелъ, за да порази вреднитѣ насѣкоми. Това и станало. Тази именно молитва се чете на водосвета въ деня на св. мжч. Трифона.

Въпросъ. На малкия входъ, при произнасяне на думитѣ „Премудрость, прости!“, трѣбва ли да се обръща св. Евангелие къмъ народа или не?

Отговоръ. Не. Свещеникътъ или дяконътъ, обърнатъ къмъ изтокъ, издига св. Евангелие и, като прави съ него кръстния знакъ, произнася съ високъ гласъ: „Премудрость, прости!“

Въпросъ. При общоселско черкуване съ корбанъ, когато времето е лошо, молебеньтъ се извършва въ храма. При такъвъ случай, бива ли да се благословятъ хлѣбоветѣ и корбана също въ храма и, ако бива, може ли все тамъ и да се раздаватъ?

Отговоръ. При лошо време, когато това не може да стане въ църковния дворъ, приличното е да стане въ *църковния притворъ*.

Въ древность това е било едно отъ предназначенията на притвора: тамъ, както ще си спомнишъ, сж ставали „вечеритѣ на любовта“, — „агапитѣ“. И тукъ случаятъ е същиятъ: слага се трапеза, за да се нагостятъ всички въ братска любовь и единомислие. Следователно, въ притвора ще стане и благословението на хлѣбоветѣ и яденето и тамъ ще се и предложи на християнитѣ.

Въпросъ. Презъ 1931 г., 17 априлий, общинскиятъ съветъ на селото ни, съ протоколъ № 2, отъ сжщата дата, оземли църквата ни съ 40 декари земя, 20-тъ декари се дадоха, а останалитѣ 20 кметѣтъ, безъ новъ протоколъ на общ. съветъ, дава на общината т. е. образува общинска фондова нива. Може ли църк. н-ство да държи отговоренъ кмета и кжде да отнесе въпроса?

Отговоръ. Ще изложишъ въ обстоенъ рапортъ до Св. Митрополия работата, и епархийската власть ще се погрижи за правото на енорийския храмъ.

Въпросъ. Наскоро ще представяме пиесата „*Дяконъ Левски*“. Може ли за тая цель да се вземе расото на свещеника, като се има предъ видъ, че цельта е просвѣтителна?

Отговоръ. Расото не е богослужбени одежда, и, въ такъвъ случай, свещеникътъ може да го даде, само че съ тая дреха трѣбва да се отнасяте прилично и сериозно.

Въпросъ. Християнитѣ слагатъ върху св. Плащаница пари, когато я цѣлуватъ и си взематъ цветя. Кой има право надъ тия монети?

Отговоръ. Ще се съблюдава практиката. Ако до сега ги е вземалъ свещеникътъ, пакъ той трѣбва да ги вземе. Особено пъкъ, ако той цѣлъ денъ е стоялъ до Плащаницата, за да раздава цвѣте. Обаче, ако църк. н-ство разпореди другояче — ще се подчинишъ.

Свещеноикономъ *Ат. П. Маджаровъ*.

Д-ръ Ал. Рашеновъ, Месемврийскитѣ църкви (книга II-ра отъ „Художествени паметници на България“). Издание на Бълг.-Археологически институтъ. Голѣмъ форматъ, стр. 1—110, съ 61 образа въ текста и 45 таблици.

Тази книга има за задача да запознае нашия и чуждестраненъ свѣтъ, предимно археоложитѣ, по-отблизу съ плановетѣ, архитектурната конструкция, начина на строежа, външния изгледъ и декорациитѣ, както и съ реконструкцията на най-важитѣ месемврийски храмове. Разгледани сж храмоветѣ — „Старата митрополия“, „Св. Стефанъ“, „Св. Параскева“, „Св. Иванъ Алитургосъ“, „Пантократоръ“, „Св. Архангелъ“, „Св. Иванъ“ и „Св. Тодоръ“.

Въ Месемврия сж се запазили следи на художествено строителство още отъ V. в. пр. Христа. Въ разглежданата книга сж разгледани само византийскитѣ старини и то само такива отъ второто хилядолѣтие на християнската ера. Авторътъ не влиза въ стиловитѣ въпроси; той отминава художествено-историческитѣ проблеми и се задоволява съ описанието на споменатитѣ храмове, всички отъ първата половина на второто християнско хилядолѣтие. Изданието е луксозно. Богатитѣ декоративни материали, които книгата изнася, ѣ придаватъ една особена цена съ огледъ къмъ практическитѣ нужди на нашето ново храмостроителство. Препоръчваме я на нашето просвѣтено свещенство, на църковнитѣ настоятелства и на духовно-учебнитѣ заведения, чиито библиотеки трѣбва да я иматъ. Доставка се отъ Археологическия институтъ.

Прф. Б. Филовъ, Софийската църква Св. Георги (кн. VII отъ „Материали за историята на София“). Издание на Б. Арх. Институтъ. Голѣмъ форматъ, стр. 1—80, съ 40 образа въ текста и 12 таблици. Цена 100 лв.

Тукъ проф. Б. Филовъ, който не еднѣжъ е писалъ за Софийската църква св. Георги, обобщава и разширява всичкитѣ си досегашни изследвания за този храмъ. Описвайки тази църква, авторътъ изтъква, че първоначалната постройка била голѣма римска баня, разрушена къмъ IV—V в. Авторътъ основателно предполага, че разглежданиятъ храмъ, изграденъ върху рушевинитѣ на банята, може би до къмъ VIII в. най-късно ще е служилъ за *баптистерий* (т. е. за кръщелна постройка) на нѣкоя старохристиянска базилика, издигната въ непосредственото му съседство. По-късно сградата била обърната въ църква. Запазили сж се часги отъ три последователни зографии: отъ XI в., отъ XIV в. и отъ XV в.

Позовавайки се на факта, че останкитѣ на древната баня сж били използувани за храмъ следъ две катастрофи, отъ които между църковния подъ и този на банята има два разнородни пласта отъ рушевини, дълбоки около 2:50 м., проф. Филовъ заключава, че нашата църква още не е съществувала, когато въ София (343 или 344 год.) заседавалъ прочуниятъ Сардикийски съборъ и заради това не може да се допусне, че той е заседавалъ въ храма св. Георги, още повече, че храмътъ св. Георги нѣма ония размѣри, които сж необходими, за да може въ него да заседава съборъ. Презъ

1469 год., когато мощитѣ на св. Ив. Рилски били пренесени презъ София, църквата св. Георги — дето св. мощи били положени временно — била митрополитска църква и въ нея се пазѣли св. мощи на сръбския кралъ Милутина, пренесени после въ храма св. Недѣля. Още въ началнитѣ години на XVI в. църква св. Георги била обрната въ джамия и наречена „Гюль-джамия“. Между 1898 и 1915 год въ стегнатата и отново осветена за храмъ старинна постройка се извършвало богослужение. Презъ 1915 и 1921 год. църквата била разкопана за изследване. Отъ тогава тя е затворена и се пази като старина.

Книгата на проф. Б. Филовъ, разкривайки миналото на тази ценна постройка, ни подтиква да се заемемъ съ възстановяването ѝ и приспособяването ѝ за богослужебни нужди. Древенъ кръщененъ храмъ, храмъ, въ който вѣкове и то въ най-тъмнитѣ отъ нашата история, сж се възнасяли молитви, храмътъ св. Георги заслужава да бжде възстановенъ и да засияе отново като благоуханенъ кринъ въ свещената китка на столичнитѣ храмове, между които засега той може да се смѣта за най-старъ. Разбира се фрескитѣ му трѣбва да бждатъ запазени най-старателно.

Ние горещо препоръчваме книгата на проф. Б. Филовъ. Доставя се отъ Археологическия институтъ въ Столицата.

Гш.

I. У насъ.

Пристигнали Синодални Архиереи. По случай подновяване на синодалнитѣ заседания, на 31 май т. г., пристигнаха въ столицата Тѣхни Високи Преосвещенства синодалнитѣ митрополити св. Видинскиятъ г. Неофитъ, Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ и св. Сливенскиятъ г. Иларионъ. Негово Високопреосвещенство св. Неврокопскиятъ митрополитъ г. Макарий, пристигна по-рано, на 26 с. м., понеже, като делегатъ взе участие въ заседанията на общото годишно събрание на дружество „Червенъ кръстъ“.

Откриване на лѣтната синодална сесия. Миналия четвъртъкъ, на 1 т. м., следъ надлежна къмъ Господа Бога молитва, Св. Синодъ поднови заседанията на своята лѣтна сесия. Въ това заседание Негово Високопреосвещенство Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ е поставилъ Св. Синодъ въ течение за стореното презъ ваканционното време, следъ което Св. Синодъ е преминалъ къмъ разглеждане на текущи въпроси.

Министърътъ на финанситѣ при Намѣстникъ-Председателя на Св. Синодъ. Въ четвъртъкъ, на 1 т. м., Негово Високопреосвещенство Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ бѣ посетенъ отъ министра на финанситѣ, съ когото е конфериралъ по нѣкои текущи църковни въпроси въ връзка съ бюджета на Църквата и др.

Заминаване на синодалнитѣ митрополити. Днесъ заминаха за Бачковския манастиръ Тѣхни Високи Преосвещенства синодалнитѣ митрополити св. Видинскиятъ г. Неофитъ, Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ, св. Неврокопскиятъ г. Макарий и св. Сливенскиятъ г. Иларионъ и Негово Преосвещенство св. Стобийскиятъ епископъ Борисъ, секретаръ на Св. Синодъ, които пжтьомъ ще се отбиятъ и въ гр. Пловдивъ. Тѣхни Високи Преосвещенства ще се завърнатъ въ столицата на 5 т. м., понеделникъ.

Д-ръ В. Яничъ при Намѣстникъ-Председателя на Св. Синодъ. На 31 май т. г. Негово Високопреосвещенство Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ прие свещеникъ д-ръ В. Яничъ, бившъ министъръ на изповѣданията въ Югославия.

Отпътували архиереи. Вчера си отпътуваха Негово Високопреосвещенство св. Доростолскиятъ и Червенски митрополитъ г. Михаилъ и Негово Преосвещенство св. Величкиятъ епископъ Андрей, които миналата седмица бѣха пристигнали за общото годишно събрание на Д-во „Червенъ кръстъ“.

Завърнала се делегация. Презъ миналата седмица се завърнаха отъ гр. Букурещъ, Ромѣния, Негово Високопреосвещенство св. Врачанскиятъ митрополитъ г. Паисий, протопрезвитеръ д-ръ Ст. Цанковъ и г. Г. Цвѣтиновъ, които взеха участие въ състоялитѣ се тамъ църковни конференции.

Годишното събрание на Д-во „Червенъ кръстъ“. На 27 и 28 май т. г. въ София се състоя общото годишно събрание на дружество „Червенъ кръстъ“. Въ събранието участваха като делегати Тѣхни Високи Преосвещенства митрополититѣ св. Неврокопскиятъ г. Макарий, който бѣ избранъ за председателъ на събранието, и св. Доростолскиятъ и Червенски г. Михаилъ, Негово Преосвещенство св. Величкиятъ епископъ Андрей, Тѣхни Преподобия архимандритъ д-ръ Кирилъ Марковъ, делегатъ на Св. Синодъ, и архимандритъ Климентъ Яневъ и други още духовни лица.

Съборъ на свещеническитѣ братства. Св. Синодъ е разрешилъ да бжде свиканъ на 26 т. м. въ столицата XVIII-ятъ общъ редовенъ съборъ на свещеническитѣ братства въ България.

За председателъ на събора Св. Синодъ е опредѣлилъ Негово Преосвещенство св. Знеполскиятъ епископъ Софроний, викари на Негово Високопреосвещенство св. Софийскиятъ митрополитъ.

† **Хр. Ив. Поповъ.** Скоропостижно почина на 29 май т. г. Христо Ив. Поповъ, бившъ министъръ на Правосъдието.

Богъ да го прости! Вѣчна му память!

Курсъ за свещеници. Св. Синодъ е решилъ и тая година въ Софийската духовна семинария да се открие отъ 27 юний до 7 юлий пастирско-богословски курсъ за свещеници отъ цѣлото царство. Подробности за курса печатаме на друго мѣсто.

Отличени съ офикии свещенослужители. Св. Синодъ е далъ благословение да бждатъ отличени съ офикия „протоиерей“, за многогодишна пастирска дейность, следнитѣ свещеници:

- 1) Свещеникъ Ананий п. Анастасовъ отъ с. Криводолъ, Врачанско.
- 2) Свещеникъ Георги Ивановъ Начевъ отъ с. Девене, Врачанско.
- 3) Свещеникъ Иванъ Стойковъ отъ с. Романъ, Врачанско.
- 4) Свещеникъ Левъ Адамовъ отъ с. Долни Джбникъ, Плѣвенско.

- 5) Свещеникъ Андрей А. Поповъ отъ с. Славовица, Плѣвенско.
- 6) Свещеникъ Цвѣтанъ Христовъ отъ гр. Кюстендилъ.
- 7) Протоиерей Рафзиль Алексиевъ, председателъ на столичната катедрала „Св. Недѣля“ — съ офисия „свещеноикономъ“.
- 8) Протоиерей Николай Петровъ отъ гр. Луковитъ — съ офисия „свещеноикономъ“.
- 9) Протоиерей Недѣлко Димитровъ отъ с. Приово, Търновско, — съ офисия „свещеноикономъ“.
- 10) Протоиерей Миланъ Величковъ отъ гр. Горна Орѣховица — съ офисия „свещеноикономъ“.

Одобрени кандидати за свещеници. Св. Синодъ е одобрилъ кандидатуритѣ на следнитѣ кандидати за свещеници:

- 1) Сава Д. Райковъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Ново-село, Кюстендилско. 2) Петъръ Д. Дудевски, кандидатъ за свещеникъ въ с. Дайренци, Ловченско. 3) Павелъ Митрофановъ Краснокутски, кандидатъ за свещеникъ въ с. Горни-Изворъ Казанлъшко. 4) Михаилъ п. Михайловъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Овчеларе, Карловско. 5) Стефанъ п. Сребровъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Карнофоля, Пловдивско. 6) Борисъ Георгиевъ Цоцевъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Лѣсковдолъ, Софийско. 7) Спиридонъ Б. Шишковъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Варна, Търновско. 8) Никола Харитоновъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Варана, Търновско. 9) Димитъръ Петковъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Варана, Търновско. 10) Иванъ Св. Миладиновъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Чуриловци, Петричко. 11) Иванъ Ст. Главчевъ, кандидатъ за свещеникъ на Рожденската енория, Св. Врачко. 12) Теню Ивановъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Яхали, Кърджалийско. 13) Иванъ Петевъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Коренъ, Хасковско. 14) Георги Мих. Даркевъ, кандидатъ за свещеникъ на Драйчевската енория, Харманлийско.

Пенсионирани свещеници. Св. Синодъ е разрешилъ да бждатъ освободени отъ енорийска служба съ право на пенсиониране следнитѣ свещеници:

- 1) Свещеникъ Георги Михайловъ отъ гр. Пещера. 2) Свещеникъ Маринъ Ив. Бъчваровъ отъ с. Геренъ, Ески-Джумайско. 3) Свещеникъ Сава Н. Пашовъ отъ с. Буйновци, Еленско. 4) Свещеникъ Иванъ Петровъ отъ с. Балани, Габровско. 5) Протоиерей Николай Петровъ отъ гр. Луковитъ. 6) Свещеникъ Стаматъ Костовъ отъ с. Къдършикъ, Пловдивско. 7) Свещеникъ Тома Димитровъ отъ с. Папазлий, Станимашко. 8) Свещеникъ Илия п. Михайловъ отъ с. Гумушникъ, Троянско.

II. Въ чужбина.

Цариградската църква. По случай стогодишнината отъ започване на оксфордското движение, англо-католишкото дружество къмъ края на м. априлъ т. г. организирано триседмиченъ излетъ въ св. мѣста въ Палестина и въ другитѣ мѣста на православния изтокъ — Атина, о. Кипъръ и пр. Въ излета билъ поканенъ да участвува и тиатирскиятъ митрополитъ Германосъ, който билъ помоленъ да говори на екскурзиянтската група, на тема за Източната православна църква. Тиатирскиятъ митрополитъ поискалъ разрешение за това отъ цариградския патриархъ, подъ чието ведомство този се намиралъ. Исканото разрешение било дадено. Екскурзия-

янтитѣ въ доста голѣмъ брой посетили атинската митрополия и катедрала, кждето била отслужена въ тѣхна честь тържествена литургия, следъ която имало и официаленъ приемъ въ атинската архиепископия, кждето атинскиятъ архиепископъ Христомъ държалъ много съдържателна приветственъ речъ.

Антиохийската църква. Работитѣ въ предлитѣ на тази църква се развиватъ нормално. Патриархъ Александъръ, следъ като възстанови мира въ антиохийската църква, се занимава съ разумното разрешаване на нѣкои висещи тамъ въпроси. Тамъ се третира сега въпросътъ за попълването на дветѣ вакантни митрополии — триполска и ливанска. Мнението на архиереитѣ на тази патриаршия по въпроса за смѣняемостта и несмѣняемостта на митрополититѣ сж раздвоени. Има такива измежду тѣхъ, които, целейки да заематъ нѣкои отъ тѣзи две катедри, изтъкватъ, че трѣбва да се възприеме смѣняемостта на архиереитѣ въ антиохийската църква. Има, обаче, и по-консервативни архиереи тамъ, които умишлено се придържатъ отъ установената отъ свещенитѣ канони практика, изтъквайки, че, за да се запази спокойствие и стабилитѣ въ чърковния животъ на епархиитѣ въ антиохийската църква, трѣбвало архиереитѣ да не се смѣняватъ и изпращатъ отъ една епархия въ друга.

Иезуитската пропаганда. Иезуитската пропаганда, пише александрийскиятъ в. „Пантеносъ“ (бр. 13 отъ 1933 г.), която винаги дебне удобния моментъ за пропагандиране въ полза на католишката църква, използва преследването на Православната църква въ Русия, за постигане на целитѣ си. Споредъ съобщенията на чуждитѣ вестници, иезуитската пропаганда, използвайки гоненията и преследванията, предприети отъ страна на съветитѣ противъ православната църква въ Русия, побързала да се настани крзй полско-съветската граница въ полското село Албертинъ и да издигне тамъ манастиръ и църква. За да може да излъже православнитѣ руси, тази пропаганда се погрижила да се приспособи напълно къмъ източнитѣ форми на богопочитанието, извършвайки божествената литургия на руски езикъ и напълно по източно-православната догма съ източно православни икони и олтаръ. Иезуитската пропаганда се била напълно приспособила изобщо къмъ всички нрави и обичаи на руския народъ. Органитѣ на тази пропаганда, за да не оставятъ никакво, дори и най-малкото, подозрение у православнитѣ руси, че се касае до нѣкакъвъ прозелитизъмъ, побързали да замѣнятъ и самата си униформа съ расото на руския монахъ, пуснали си брада и коса.

Ромънската църква. Св. Синодъ на Ромънската църква е решилъ занаяредъ да се ржкополагатъ за свещеници само кандидати, завършили курса на богословския факултетъ. Всички монаси, живѣещи извънъ манастира, трѣбва да се прибератъ въ манастиритѣ си. Синодътъ е одобрилъ програмата по вѣроучение въ основнитѣ училища — по два часа седмично въ всички отдѣления.

Еладската църква. Неотдавна Св. Синодъ на Еладската църква е ачатемосалъ професора въ солунския университетъ г. А. Елевтеропулосъ, който, преподавайки социология, надминалъ всички досегашни разрушителни учения за сътворението на човѣка и неговия общественъ животъ. Солунското списание „Григорий Палама“ въ априлската си книжка отъ тая год. изброява неговитѣ заблуди, съдържащи се въ книгата му „Общественъ животъ на човѣка, неговиятъ произходъ, еволюция и природа“. Въ тая книга социологътъ Елевтеропулосъ доказва маймунския произходъ на човѣка,

преобразяването на първия човѣкъ, безполезността на семейния животъ, на религията и пр. — напълно въ духа на комунизма („Гласник“ отъ 18 май).

Католическата църква. На конгреса на католическигѣ учители въ Айнзиделнъ (Швейцария) билъ гласуванъ следниятъ протестъ: „Членовѣтѣ на конгреса протестираатъ противъ допушането на интернационална централа на атеизма въ Базелъ. Тѣ апелиратъ къмъ всички швейцарци съ християнски чувства и къмъ всички тѣхни организации да се обединятъ молитвено и като отбранителна фаланга да настояятъ съ всички позволени срдства да се осуети внасянето на организования атеизъмъ и движението, което е въ пълнен контрастъ съ волята и вѣрванията на голѣмото мнозинство отъ народа и съ нашия федераленъ уставъ, който начева съ думитѣ: *Въ името на Бога всемогъщи*“.

ВЕСТИ ИЗЪ НАУКАТА И ЖИВОТА.

Засилване на религиозността въ свѣта. Известниятъ професоръ Андре Моро, запитанъ отъ единъ американски вестникъ за положението на християнската вѣра въ свѣта, е отговорилъ, че въ Франция положението на Християнската църква днесъ е по-яко, отколкото въ 1900 година.

„Клирътъ, казалъ той, се ползува съ голѣма почитъ и упражнява силно влияние на младежъта. Преди войната въ университетитѣ и другитѣ училища повечето отъ учащитѣ се бѣха безбожници, а следъ войната пропорцията скоро се обърна въ полза на религията“.

Арнолдъ Тунби, английски професоръ по история, запитанъ — дали е вѣрно, че религията въ Англия изчезва — отговорилъ: „До колкото азъ виждамъ, днесъ религията промѣня насоката на действие — вмѣсто да влияе повече на долнитѣ класи на обществото, тя по-силно влияе на висшитѣ. Въ 19 я вѣкъ сигналъ за отстъпване отъ религията дадохъ висшитѣ класи, ученичѣ кржгове; следъ тѣхъ вървѣха срднитѣ слоеве, пкъ и работническигѣ. Днесъ забелязваме противоположна вълна — отъ най-горнитѣ класи на обществото и науката. Много членове отъ тия класи желаятъ да добиятъ и богословско образование. Увѣрявамъ ви, че днесъ религиозността въ Англия се ражда и обновява въ първитѣ редове на висшитѣ обществени слоеве. Предстои днесъ голѣма брба подъ защитата на Църквата за спасение на човѣчеството и за разрешаване всички негови въ днешно време трудни въпроси“.

Рускигѣ безбожници се оплакватъ. Болшевишкиятъ в. „Безбожникъ“ въ Съветска Русия се оплаква, дето въ редовѣтѣ си нѣма ученъ атеистъ, който усѣшно да води пропаганда, и дето „безбожническиятъ“ походъ не е успѣлъ да привлече, както се очаквало, твърде много последователи. „Масата — пише вестникътъ — жадува за наука и изказва недоумение по въпроситѣ за произхода на човѣка, на свѣта и пр. За нещастие, обаче, въ редакторския отборъ на нашия вестникъ не се намира ни единъ ученъ, който би могълъ на всички тия въпроси убедително да отговори“, („Гласник“ отъ 18 май).

КАМБАНИ — църковни, училищни и свѣщници първокачествени винаги при камбанолѣяритѣ

Георги Д. Алексиевъ & Синове

Бул. Драгоманъ № 24, София.

Цени намалени.

Искайте безплатни каталози.

2—55—1

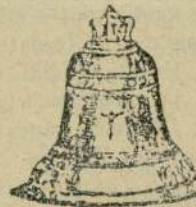
Църковното настоятелство въ курортното село Чепино-Баня, Пещерско, обявява, че енорията е вакантна и дири семинаристъ за свещеникъ. Желаетитѣ да се явятъ за опознаване.

22. V. 1933 год., Чепино-Баня

Отъ настоятелството.

3—56—1

КАМБАНИ.

Искате ли да имате здрава мелодична, евтина камбана, обърнете се къмъ най-стария майсторъ-камбанолѣяръ **Ат. Д. Алексиевъ**, ул. Треска № 30 — Разсадника.

София.

Преливане и на самото мѣсто.

Цени намалени.

1—54—1

Настоятелство на църквата св. „Възнесение“ въ с. Крамолинъ, Севлиеvsка околия.

Обявление № 10.

Енорията, състояща се отъ 357 кжци, 680 семейства, е вакантна.

Желаетитѣ да я заематъ, да се явятъ въ църквата за пѣне, проповѣдь и опознаване и въ мѣсеченъ срокъ отъ напечатване настоящето да подадатъ заявлението съ документитѣ си въ св. Търновска митрополия. Предпочитатъ се семинаристи.

9 май, 1933 год., с. Крамолинъ.

Отъ настоятелството.

1—40—1